

МОДЕЛІ – ІНСТРУМЕНТАРІЙ СУЧАСНОГО РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ УКРАЇНИ

Загальновідомо, що туристичний бізнес є однією з тих галузей, які дозволяють уряду швидко вирішувати основні економічні потреби – створювати робочі місця за рахунок розвитку малого та середнього бізнесу, оновлювати інфраструктуру та залучати інвестиції.

Активна та динамічна політика у сфері туризму ґрунтується на ефективному та постійному впливі держави на усіх етапах надання туристичних послуг. Загалом, державне регулювання повинно відображати багатомірність цих потреб та інтересів, максимізувати існування та значно покращити туризм у країні [1, с. 71].

Дослідження світових тенденцій розвитку туризму є надзвичайно актуальним для України.

У світі виділяють чотири основні моделі державного регулювання туризму відповідно до рівня втручання держави в організацію діяльності туристичної галузі. Така диференціація пояснюється особливостями політичних та соціально- економічних умов розвитку сфери туризму, розвитком ринкової економіки та значенням туризму для національних економік.

Розподіл країн за моделями розвитку туризму є умовним, оскільки кожна держава постійно шукає найбільш оптимальний варіант управління високоприбутковою, але мінливою сферою туризму.

Аналіз сучасних моделей державного регулювання туризму дозволяє зробити висновок, що ефективність розвитку туристичної індустрії залежить від ставлення уряду до сфери туризму, від ступеня підтримки державою даної галузі, від всебічного і комплексного бачення мсця даної галузі в країні, загальної маркетингової стратегії.

Слід зазначити, що жодна з вищезгаданих моделей не використовується в Україні в чистому вигляді. Постійні перетворення в органах центральної та виконавчої влади в Україні призводять до ще більшої неузгодженості та відсутності контролю в галузі туризму.

Світовий досвід доводить, що не існує оптимальної формули, яка б створила досконалу систему управління в галузі туризму, але послідовна, продумана та орієнтована на цілі державна політика у обраному напрямку у тісній співпраці з саморегулюючими організаціями в туризмі приводять до значних успіхів.

У сучасних умовах, розвиток туристичної галузі України відбувається на основі двох моделей [2, с. 32]. Перша і основна – так звана «європейська», що поширена у Єврозоні. Завдяки Євроінтеграції Україна здійснила вагомі кроки на шляху до європеїзації сфери туризму. Інша модель є більш жорсткою, хоча і

дієюю водночас. Вона передбачає створення Міністерства туризму, яке здійснюватиме централізоване керування. Цим інструментом користувалися у свій час такі країни як Туреччина, Єгипет, Хорватія, Мальта, Туніс і ряд інших.

Існують певні особливості кожної країни, зокрема, природні умови, розвиток інфраструктури, зовнішньоекономічні відносини, правові, економічні та соціальні фактори, які впливають на туристичну сферу.

Туристична галузь України в певній мірі формується під впливом досвіду зарубіжних країн. Зокрема, на даний час активно впроваджуються механізми розвитку туристичної галузі країн Євросони, як наслідок євроінтеграційних процесів, які відбуваються в Україні.

Перелік використаних джерел:

1. Герасименко В. Г. Основы туристского бизнеса. Одесса: Изд-ство «Черноморье», 1997. 160 с.

2. Данилишин Б. Научно-инновационное обеспечение устойчивого экономического развития Украины. Экономика Украины. 2004. № 3. 10с.

Дацук Кароліна

Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль

ОЦІНКА ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

Одним із важливих пріоритетів функціонування економіки будь-якої країни є розвиток її зовнішньоекономічної діяльності, а особливо нарощування обсягів експорту та підвищення її експортного потенціалу

Економічний потенціал – здатність економіки країни загалом, її галузей, підприємств, господарств здійснювати виробничо-економічну діяльність, сприяти розвитку виробництва та споживання [1].

Експортний потенціал – це частина загального економічного потенціалу, що здатна відтворювати свої конкурентні переваги на зовнішньому ринку або обсяг благ, які національна економіка може створити і реалізувати за межі держави. Це поняття можна застосовувати як до країни в цілому, так і до окремих галузей чи підприємств [2, с. 45].

Отже, за своєю суттю експортний потенціал країни це – обсяг товарів і послуг, що можуть бути вироблені у країні, і можуть бути реалізовані з максимальною вигодою для цієї країни.

Виходячи з цього можна вважати, що в загальному реалізацію економічного потенціалу демонструють обсяги ВВП країни, а експортного потенціалу – обсяги експорту країни. Тому оцінити експортний потенціал, його значення для економіки країни можна через оцінку експортної квоти – показника співвідношення експорту країни до її ВВП (табл.1).